

มารยาทสังคม

บุคลิกภาพของบุคคลนอกจากจะแสดงออกทางการแต่งกายแล้ว ยังสามารถเห็นได้โดยท่วงทีกริยามารยาทอีกด้วย บุคคลที่มีกริยามารยาทดีจะมีโอกาสได้รับความนิยมนิยมชมชอบและชื่นชมจากบุคคลรอบข้าง

ความสำคัญของมารยาท

คำว่ามารยาทหมายถึงกริยาวาจาที่เรียบร้อย เทียบกับคำภาษาอังกฤษได้ว่า Etiquette ซึ่งหมายรวมถึง การแสดงออกทางกาย วาจาและใจ ถ้าไปในทางที่สุภาพเรียบร้อย ก็ถือว่ามีมารยาทดี การมีมารยาทดีเปรียบเสมือนมีอาวุธลับระดับกายทิพย์ดงาม เป็นที่ชื่นชมและยอมรับของบุคคลรอบข้าง ผู้ที่มีมารยาทดีมักประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน เนื่องจากได้รับการยอมรับและเชื่อถือทางสังคม การมีมารยาทดีจึงเปรียบเสมือนในเบิกทางไปสู่ความสำเร็จ บุคคลทั่วไปจึงควรเรียนรู้ความมีมารยาท เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

มารยาททางกาย

ได้แก่การแสดงออกทางกายที่ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้เช่นการยืน การเดิน การนั่ง การทำความเคารพ และเคลื่อนไหวร่างกาย

การยืนต่อหน้าผู้ใหญ่หรือเจพระพักตร์ควรยืนตรง ขาชิด สันเท้าชิด ปลายเท้าห่างกันได้ มือควรปล่อยตรงไว้ด้านข้างหรือประสานกันไว้

การเดินกับผู้ใหญ่ควรเดินเยื้องหลัง อย่าก้าวล้ำหน้า แกว่งแขนตามสบาย ถ้าเป็นการเดินในขบวนพิธี ให้เดินแบบสุภาพสำรวม ไม่พูดคุยโดยไม่มีควมจำเป็น การเดินผ่านผู้ใหญ่ควรค้อมตัวลง แต่ถ้าผู้ใหญ่หนึ่งอยู่กับพื้นให้คลานผ่านไป แต่ถ้าผู้ใหญ่หนึ่งบนเก้าอี้ให้ใช้การคุกเข่าแล้วเดินเข้าผ่านไป

การนั่งเก้าอี้ต่อหน้าผู้ใหญ่ ควรสำรวมนั่งตัวตรง ไม่พิงพนัก มือวางประสานกัน ปลายเท้าเหยงเล็กน้อย

การลุกจากเก้าอี้ ให้ย่อตัวขึ้นแล้วเอี้ยวตัวจับพนักเก้าอี้เลื่อนไปด้านหลังแล้วจึงลุกขึ้น อย่าใช้ขาดันเก้าอี้ไปด้านหลัง

การแสดงความเคารพด้วยการไหว้ จะมีอยู่ด้วยกันหลายแบบและหลายระดับ ดังนั้นจึงควรรู้จักเลือกใช้ให้ถูกต้อง เช่นการไหว้พระ ควรพนมมือให้นิ้วหัวแม่มือจรดนิ้วชี้และปลายนิ้วชี้แนบหน้าผากจรดตีนผมแล้วค้อมตัวลงส่วนหญิงย่อตัวลง ส่วนการไหว้ผู้ใหญ่ให้ปลายนิ้วหัวแม่มือจรดปลายจมูกและปลายนิ้วชี้จรดนิ้วชี้แล้วค้อมตัวลงส่วนหญิงย่อตัวลง การไหว้ผู้มีฐานะเสมอกันใช้การประนมมือให้นิ้วหัวแม่มือจรดปลายคาง ปลายนิ้วชี้จรดปลายจมูกไม่ต้องค้อมตัวและย่อตัว ส่วนการรับไหว้นั้นถ้ารับไหว้ผู้มีอายุน้อยกว่าให้ประนมมืออยู่ระดับอกให้ปลายนิ้วชี้อยู่ตรงปลายคางแล้วก้มหน้าเล็กน้อย

การแสดงความเคารพด้วยการกราบ การกราบสามารถทำได้ทั้งขณะนั่งและขณะยืน เช่นการกราบพระพุทธรูปหรือพระภิกษุ ต้องให้ใบหน้าก้มลงแตะหลังมือที่แบคว่าลงบนพื้นหรือฐานรองรับ การกราบฆราวาสที่มีเกียรติสูงให้ใบหน้าก้มแตะสันมือที่ฐานรองรับ การกราบเบญจางคประดิษฐ์ ต้องให้หน้าผาก มือ เข่า จรดพื้น ด้วยการนั่งคุกเข่าปลายเท้าตั้ง ประนมมือระดับอกแล้วก้มลงกราบให้หน้าผากจรดพื้นโดยแบมือออก

การแสดงความเคารพด้วยการกราบถวายบังคม เป็นการแสดงความเคารพต่อบุรพกษัตริย์ทั้งในโอกาสที่เป็นพิธีการและไม่เป็นพิธีการ เริ่มด้วยการกราบการนั่งประนมมือคุกเข่ากราบมือตั้งหนึ่งครั้ง จากนั้นประนมมือไว้ที่อก เหยียดแขนตรงออกไปเบื้องหน้าระดับอก ศีรษะโน้มลงขนานกับแขน ตัวโน้มไปตามไปตามศีรษะ วาดวงแขนให้นิ้วหัวแม่มือที่ประนมอยู่มาจรดกลางหน้าผากที่เงยขึ้นจนหงาย ลำตัวเอนไปเบื้องหลังเล็กน้อย แล้ววาดวงแขนกลับมาประนมมือที่อกลำตัวตั้งตรงทำจนครบสามครั้ง

การแสดงความเคารพผู้เสียชีวิต ในลำดับแรกกราบพระพุทธรูปด้วยท่าเบญจางคประดิษฐ์สามครั้ง แล้วหันมากราบศพโดยนั่งพับเพียบหรือนั่งราบแล้วกราบให้สันมือตั้งหนึ่งครั้ง

มารยาทในการเคลื่อนไหว

ก็คือกริยาอาการ อริยาบถการเคลื่อนไหวของร่างกายส่วนต่างๆ ซึ่งจะต้องมีความสำรวมไม่เป็นการรบกวนหรือก่อความรำคาญให้กับผู้อื่น เช่นการโยกตัวไปมาขณะชมการแสดง การรับส่งสิ่งของผ่านหน้าผู้อื่น การใช้เท้าแกว่งไปมาต่อหน้าผู้อื่น

มารยาททางกายเฉพาะด้าน

คือการแสดงออกทางกายที่เป็นความสุภาพ เช่น การยืนตรงเคารพธงชาติ หรือยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี การยืนตรงให้เกียรติเมื่อประธานเดินเข้าห้องประชุม การเคาะประตูก่อนเข้าห้องผู้อื่น ควรนั่งเมื่อได้รับการเชื้อเชิญ การไม่เปิดปิดประตูเสียงดัง การเสียสละให้

สุภาพสตรี เด็ก และคนชราเข้าลิฟท์หรือขึ้นรถก่อน การล้าง แคะ แกะ เการ่างกายต่อหน้า
สาธารณชน การไม่สูบบุหรี่ในที่สาธารณะ

มารยาททางวาจา

มารยาททางวาจาก็คือบุคลิกภาพที่ปรากฏในสังคมที่เกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำสำเนียงต่อบุคคล
ทั่วไป เช่นการใช้ถ้อยคำที่สุภาพ ไม่พูดเหยียดหยามผู้อื่น การใช้ว่าคำว่ากรุณาเมื่อต้องการความ
ช่วยเหลือจากผู้อื่น การกล่าวคำขอโทษเมื่อทำผิดพลาด การกล่าวคำขอบคุณเมื่อได้รับความ
ช่วยเหลือ ไม่ส่งเสียงดังก่อความรำคาญ ไม่พูดจาโอ้อวดตนเอง ใช้สำเนียงการพูดที่นุ่มนวลเป็น
กันเอง ฝึกใช้คำราชาศัพท์และใช้เมื่อโอกาสเหมาะสม

มารยาทในการแนะนำ

การแนะนำตัวและการแนะนำให้ผู้อื่นรู้จักกันถือเป็นมารยาททางสังคมแบบหนึ่ง ดังนั้นจึง
ควรทราบวิธีการแนะนำที่เหมาะสม เช่น เมื่อต้องการแนะนำบุรุษแก่สตรีที่มีวัยอาวุโสใกล้เคียงกัน
ควรใช้ว่า คุณคัทลียาคะ อนุญาตให้ดิฉันแนะนำ ร้อยตำรวจโทพิชิต ปรายไพรพาล สารวัตรประจำ
สถานีตำรวจบางเขน แก่คุณคะ และแนะนำให้ฝ่ายบุรุษรู้จักฝ่ายสตรี คุณคัทลียา ราชาวดี
ประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การแนะนำสตรีต่อสตรี การแนะนำบุคคลเพศเดียวกันให้รู้จักกัน ต้องยึดถือความอาวุโสเป็น
สำคัญ เช่นแนะนำเพื่อนให้รู้จักมารดา จะต้องแนะนำว่า เจ๊บจ่า นี้คุณแม่ของเรา จากนั้นจึงแนะนำ
ให้คุณแม่รู้จัก เจ๊บจ่าเป็นเพื่อนที่มหาวิทยาลัย คือแนะนำให้ผู้น้อยรู้จักผู้ใหญ่ก่อน

การแนะนำบุรุษแก่บุรุษ ก็ใช้หลักการเดียวกันคือแนะนำให้ผู้น้อยรู้จักผู้ใหญ่ก่อน หรือถ้า
อายุใกล้เคียงกันก็แนะนำกลางๆเช่น ขออนุญาตแนะนำให้คุณสองคนรู้จักกัน คุณสมบูรณ์ พูนสุข
ประธานบริษัทอุดมสมบูรณ์ คุณสดใส สว่างจ้า ผู้จัดการบริษัทแสงสว่างเรืองรองจำกัด

มารยาทในการสนทนา

การสนทนาที่มีมารยาทมีหลักดังนี้ ในกรณีที่เพิ่งรู้จักกันไม่ควรถามถึงเรื่องส่วนตัว ควรเป็น
ทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ไม่พูดถึงแต่เรื่องส่วนตัวของตนเอง อย่าบ่นเรื่องเคราะห์กรรมและความต่ำต้อย
ของตนเองเพราะจะทำให้ผู้อื่นดูถูกได้ อย่าอวดร่ำรวยหรือความมั่งคั่งเพราะเป็นการข่มผู้อื่น ไม่
พูดถึงเรื่องในครอบครัวให้ผู้อื่นฟัง ไม่ควรพูดว่าเกลียดหรือรักชอบใคร ไม่นำปมด้อยของผู้อื่นมา

ล้อเลียน ไม่พูดจาสัปดนหรือลามก ไม่ตำหนิติเตียนพ่อแม่หรือผู้ที่ควรเคารพ ไม่ปฏิเสธความหวังดีของผู้รู้จัก และไม่พูดขัดคอผู้อื่นจนเกินควร

มารยาทในการใช้โทรศัพท์

การใช้โทรศัพท์ถือเป็นการสื่อสารที่ใช้กันมากในทุกวันนี้ ทั้งเพื่อเรื่องส่วนตัวและเรื่องการทำงาน ดังนั้นจึงต้องมีมารยาทในการใช้งาน เนื่องจากการใช้โทรศัพท์คู่สนทนาไม่สามารถเห็นหน้าตากันได้ ดังนั้นการใช้น้ำเสียงควรต้องมีความชัดเจน ใช้คำพูดนุ่มนวลสุภาพน่าฟัง จัดระเบียบเนื้อหาที่จะพูดก่อนใช้โทรศัพท์ ถ้าวรับโทรศัพท์ที่ต่อผิดเข้ามาควรรับคำขอโทษโดยสุภาพและเห็นใจ ควรเริ่มต้นทักทายด้วยความสุภาพและเป็นมิตรไม่ว่าคู่สนทนาจะเป็นผู้อาวุโสหรือผู้น้อย ถ้าผู้ติดต่อด้วยไม่อยู่ควรแจ้งชื่อและเบอร์โทรศัพท์เพื่อการติดต่อกลับหรือฝากข้อความไว้ หากจำเป็นต้องยุติการสนทนาควรขอยกคู่สนทนาก่อน การใช้โทรศัพท์สาธารณะควรรักษาเวลาและสนทนาโดยกระชับรวบรัด ก่อนวางสายโทรศัพท์ควรกล่าวถ้อยคำที่แสดงถึงมิตรไมตรี เช่น ขอบคุณ รู้สึกเป็นเกียรติ เป็นความกรุณา ก่อนกล่าวคำว่าสวัสดิ และควรรอให้ผู้ที่มีอาวุโสกว่าวางสายก่อน

มารยาทเกี่ยวกับนามบัตร

นามบัตรก็คือกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีชื่อ ตำแหน่ง ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์และรายละเอียดของเจ้าของปรากฏอยู่ โดยมักจะมีอยู่ 3 รูปแบบคือ นามบัตรทางราชการ นามบัตรทางสังคม และนามบัตรธุรกิจ ซึ่งนามบัตรทางราชการและธุรกิจมักจะระบุตำแหน่งและสถานที่ทำงานกำกับไว้ด้วย แต่นามบัตรทางสังคมอาจจะระบุหรือไม่ระบุไว้ก็ได้ การใช้นามบัตรมักใช้เพื่อการแนะนำตนเอง ซึ่งเป็นกรให้รายละเอียดแก่ผู้ได้รับและสามารถติดต่อกันได้ในภายหลังอีกทั้งทำให้สามารถทราบชื่อและนามสกุลที่ต้อง นอกจากนี้ยังมักนิยมใช้การแนบนามบัตรไปกับการให้ของขวัญเพื่อการแสดงความยินดี ขอบคุณ อวยพร แจ่มข่าวและแสดงความเสียใจ

มารยาทเกี่ยวกับงานเลี้ยง

คนที่อยู่ในแวดวงสังคมส่วนใหญ่มักจะต้องเกี่ยวข้องกับงานเลี้ยงอยู่เสมอ โดยอาจจะมี ความเกี่ยวข้องที่แตกต่างกันออกไป บางครั้งก็เกี่ยวข้องในฐานะเจ้าภาพ ผู้มาร่วมงาน ดังนั้นจึงเป็น สิ่งสำคัญในการเรียนรู้เกี่ยวกับมารยาทเกี่ยวกับงานเลี้ยง เพื่อให้สามารถนำไปใช้เมื่อยามที่ ต้องเกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม อย่างเช่น มารยาทในการออกบัตรเชิญต้องเชิญผู้ร่วมงานทั้งสามีและ ภรรยาถ้าเชิญเพียงคนเดียวถือเป็นการไม่ให้เกียรติกัน ชื่อ ยศ ตำแหน่งของผู้ถูกเชิญจะต้องเขียน ให้ถูกต้องโดยระบุชื่อของสามีแล้วตามด้วยภรรยา ควรเขียนชื่อหน้าซองด้วยตัวบรรจงหรือใช้พิมพ์ ด้วยหมึกสีน้ำเงินหรือดำ ไม่เชิญหญิงและชายที่ยังไม่สมรสกันด้วยบัตรเชิญเพียงใบเดียว ในบัตร เชิญควรระบุลักษณะงานและการแต่งกายไว้ด้วย

ในการรับแขกที่มาร่วมงาน ควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการจัดที่นั่งไว้ด้วยว่าจะจัดให้ใครนั่ง กับใคร หรือแขกกลุ่มใดจะนั่งบริเวณใด ควรมีการอำนวยความสะดวกให้กับแขกตั้งทางเข้างานจนถึงการจอดรถ เจ้าภาพควรอยู่บริเวณทางเข้าเพื่อทักทายแขกที่มาร่วมงานและพาไปบริเวณที่นั่ง ถ้าเจ้าภาพไม่อยู่ ก็ต้องมีผู้แทนคอยทำหน้าที่แทน เมื่อแขกเกียรติยศมาถึงงานและได้เวลาก็สามารถกล่าวสุนทรพจน์ ของงานได้เลย โดยไม่ต้องรอให้แขกมาครบทั้งหมด และในการส่งแขกเจ้าภาพก็ต้องยื่นคอก ยกล่าวคำขอบคุณและคำอลาแชกอยู่บริเวณหน้างาน

ผู้ที่เป็นแขกก็มีข้อควรที่ต้องปฏิบัติคือ อ่านรายละเอียดเกี่ยวกับงานให้เข้าใจเพื่อเตรียมความ พร้อมให้ถูกต้องและเหมาะสมทั้งการแต่งกาย เวลา สถานที่และรูปแบบของงาน ไม่ควรพาผู้ที่ไม่ได้ รับเชิญไปร่วมงานด้วย ควรไปถึงงานก่อนงานเริ่มประมาณ 15 นาที งานบางประเภทผู้ไปร่วมงาน ควรมีของขวัญที่เหมาะสมไปร่วมงานด้วย เมื่อไปถึงงานควรพบกับเจ้าภาพหรือผู้แทนและมอบ ของขวัญให้โดยตรง เมื่อได้รับการแนะนำให้รู้จักกับแขกอื่น ๆ ควรมีการสนทนาปราศรัยกันตาม สมควร บนโต๊ะอาหารบุรุษควรดูแลสตรีที่อยู่ด้านข้างด้วยเสมอ

ประเภทของงานเลี้ยง

งานเลี้ยงแบบไทย ส่วนมากนิยมจัดเป็นวงรับประทานอาหารร่วมกัน มีสำรับกับข้าวอยู่ กลางวง มีจานข้าว ช้อนส้อม ผ้าเช็ดมือ และแก้วน้ำประจำตัวสำหรับแขกแต่ละคน มารยาทที่สำคัญ ก็คือการใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหารร่วมกัน

งานเลี้ยงสากลแบบดินเนอร์(Dinner) เป็นงานเลี้ยงแบบพิธีการ แขกจะมีการแต่งตัวอย่าง สวยงาม ผู้ร่วมงานจะมีที่นั่งเฉพาะของตน อาหารจะถูกนำมาให้ทีละอย่างพร้อมกับเครื่องดื่ม ซึ่ง ส่วนมากจะเป็นไวน์

งานเลี้ยงสากลแบบแกรนด์ดินเนอร์(Grand Dinner) เป็นงานเลี้ยงแบบพิธีการ มีการตกแต่งสถานที่สวยงาม บนโต๊ะอาหารจะมีเซ็ชเทียน ภาชนะใส่อาหารจะเป็นเครื่องแก้วและกระเบื้องเนื้อดี หรือเครื่องเงิน ผู้ร่วมงานจะแต่งกายหรูหราและมีที่นั่งเฉพาะของแต่ละบุคคลสลับหญิงและชาย ตามที่นั่ง อาหารจะถูกนำมาบริการที่ละอย่างพร้อมเครื่องดื่ม

งานเลี้ยงสากลแบบแบงเคท(Banquet) เป็นงานเลี้ยงแบบแกรนด์ดินเนอร์ แต่จะมีการแสดงภายหลังจากการรับประทานอาหาร

งานเลี้ยงสากลแบบบุฟเฟต์(Buffer) เป็นงานเลี้ยงที่อาหารทั้งหมดจะถูกรวมกันไว้ที่โต๊ะกลาง โดยผู้ร่วมงานจะต้องตักอาหารนำไปรับประทานยังโต๊ะที่จัดไว้ให้ด้วยจานใบเดียว การตักอาหารไม่ควรตักจนเต็มหรือล้นจาน เพราะสามารถตักอาหารเพิ่มได้หลายครั้งตามความต้องการ

งานเลี้ยงสากลแบบบุฟเฟต์ดินเนอร์(Buffer Dinner) เป็นการจัดเลี้ยงแบบบุฟเฟต์ แต่อุปกรณ์การรับประทานอาหารเช่น จาน ช้อน ช้อม มีด แก้วน้ำจะจัดไว้ให้เฉพาะบุคคลที่โต๊ะอาหาร

งานเลี้ยงสากลแบบค็อกเทล(Cocktail) เป็นงานเลี้ยงที่ไม่มีโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งรับประทานอาหาร โดยอาหารจะจัดเป็นชิ้นเล็กๆพอดีคำตั้งไว้ตามจุดต่าง แต่จะมีคนคอยบริการเครื่องดื่ม งานเลี้ยงประเภทนี้มุ่งหวังให้แขกเดินพบปะและสนทนากัน จึงควรระวังการกินขณะสนทนา ส่วนเมื่อรับประทานอาหารแล้วไม่ใช้จิ้มอาหารควรทิ้งในที่ที่จัดไว้ให้ การจับแก้วน้ำควรจับตามประเภทของแก้ว แก้วน้ำเย็นจับเชิงแก้วด้านบน แก้วมีก้านจับตามชนิดของเครื่องดื่ม ถ้าเป็นไวน์ให้จับก้านแก้ว แชมเปญใช้นิ้วก้อยและนิ้วนางจับก้านแก้วที่เหลือหุ้มเชิงแก้วด้านบน และแก้วรน์ดีใช้สองมือหุ้มเชิงแก้วบ้านบน

งานเลี้ยงสากลแบบรีเซพชั่น(Reception) เป็นงานเลี้ยงรับรองรูปแบบเป็นงานเลี้ยงค็อกเทลอย่างเดียว อาหารจะหลากหลายและเป็นอาหารหนักกว่างานค็อกเทลทั่วไป จะมีผู้ร่วมงานค่อนข้างมากดังนั้นเมื่อหยิบอาหารเสร็จแล้ว ควรหลีกเลี่ยงเพื่อให้ผู้อื่นได้หยิบอาหารบ้าง

งานเลี้ยงสากลแบบซัปเปอร์(Supper) เป็นการเลี้ยงอาหารว่างหรืออาหารคาวแบบเบาๆ ภายหลังจากการแสดงของงานแบงเคทเสร็จสิ้นลง มารยาทจะเหมือนกับงานเลี้ยงประเภทอื่น

งานเลี้ยงสากลแบบบุฟเฟต์ที(Buffer Tea) เป็นงานเลี้ยงชาหรือกาแฟที่จัดแบบบุฟเฟต์ สิ่งที่ต้องระวังคือช้อนชามีไว้ตักและคนเท่านั้น ไม่ใช่ตักชาหรือกาแฟขึ้นกินเป็นอันขาด การคนควรคนเบาๆเพื่อไม่ให้ชาหรือกาแฟกระฉอก แล้วนำช้อนวางไว้ที่จานรอง ไม่ควรดื่มชาหรือกาแฟขณะมีช้อนคาอยู่ในถ้วยและไม่ควรดื่มให้เกิดเสียงดัง

งานเลี้ยงสากลแบบไฮที(High Tea) เป็นงานเลี้ยงชาหรือกาแฟที่มีการจัดอุปกรณ์ไว้ที่โต๊ะอาหารที่นำมาบริการจะเป็นอาหารหนักที่อึ่งใช้มีดและช้อมประกอบการรับประทานอาหาร นอกจากนี้ยังมีการบริการเครื่องดื่มประเภท พันช์ เบียร์ วิสกี้ น้ำหวานประกอบด้วย

มารยาทงานเลี้ยงอาหาร

การรับประทานอาหารในงานเลี้ยง ในกรณีที่นั่งโต๊ะควรนั่งตัวตรงเต็มเก้าอี้ ลำตัวห่างจากโต๊ะประมาณ 2 นิ้ว อาหารควรวางจะเข้าทางด้านซ้าย เครื่องดื่มจะเข้าด้านขวา ผ้าเช็ดมือควรคลี่ออกแล้ววางไว้บนตัก การใช้อุปกรณ์ช้อน ช้อน มีด แก้วน้ำ จะใช้จากด้านนอกเข้ามาหาขอบจาน ส่วนเครื่องดื่มจะอยู่ทางด้านขวามือ การดื่มเหล้าหรือน้ำไม่ควรถ่มจนหมดแก้ว ถ้าไม่ต้องการเครื่องดื่มชนิดใดให้ยกมือห้ามพอเป็นที่สังเกตได้ว่าไม่ต้องริน และไม่ควรถ่มสุราให้เมาจนครองสติไม่อยู่ ควรรอให้ผู้ที่อยู่ซ้ายขวาได้รับอาหารเสียก่อนแล้วจึงเริ่มลงมือรับประทาน การรับประทานชุปต้องใช้ช้อนชุปซึ่งจะวางอยู่ด้านนอกสุด เวลาตักให้ตักชุปออกจากตัวแล้วด้านข้างช้อนส่งชุปเข้าปากและไม่ควรยกถ้วยชุปขึ้นดื่ม

การจับช้อนส้อมไม่ควรให้ปลายโผล่ออกมาจากอ้อมมือ เมื่อใช้ช้อนร่วมกับมีดใช้มือซ้ายจับช้อนและมือขวาจับมีด ส่วนอาหารที่สามารถใช้มือหยิบรับประทานได้คือ ขนมปัง ลูกกวาด ช็อกโกแลต ถั่วทอด ข้าวเกรียบ การรับประทานขนมปังควรบีบเป็นชิ้นพอดีคำมากกว่ารับประทานทั้งแผ่นหรือทั้งก้อน ควรเขี่ยอาหารที่ติดช้อนส้อมออกก่อนที่วางไว้ อาหารที่ไม่ชอบรับประทานควรตักไว้พอเป็นพิธีหรือไม่ตักเลยควรบอกแก่บริการให้ผ่านไป การทำผิดพลาดบนโต๊ะอาหารเช่น ทำน้ำหก หรือช้อนหล่น ให้สงบสำรวมไว้และปล่อยให้เป็นที่ของบริการ ไม่ควรพูดเมื่อมีอาหารเต็มปาก ไม่บ้วน คาย หรือถ่มอาหารออกจากปาก แต่ถ้าจำเป็นให้กระดากศีรษะห่อไว้แล้ววางไว้ได้ขอบจาน เมื่อเวลาตักอาหารด้วยช้อนกลางเสร็จควรวางให้ด้ามช้อนหันไปทางผู้อื่นเสมอ ไม่ใช่ช้อนส้อมของตนตักหรือแบ่งอาหารให้ผู้อื่น การลุกจากโต๊ะอาหารให้วางผ้าเช็ดมือไว้ข้างจาน

มารยาทในที่ประชุมชน

ที่ประชุมชนคือที่ ๆ มีคนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากด้วยจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง อาจเป็นการประชุม การชกกีฬา การแสดงต่างๆรวมถึงงานมงคลและงานอวมงคล การที่คนมาอยู่รวมกันมาก ๆ จึงต้องมีกฎ กติกา ระเบียบต่างๆในการปฏิบัติต่อกัน ในที่นี้ก็คือมารยาท

การประชุม ในการประชุมทุกครั้งย่อมมีการนัดหมายกันเป็นล่วงหน้า ผู้เข้าประชุมจึงควรศึกษาหัวข้อก่อนการประชุมมาบ้าง และควรต้องมีความตรงต่อเวลาการประชุมเข้าประชุมโดยพร้อมเพรียงกันเพื่อให้ครบองค์ประชุม นอกจากนี้ผู้เข้าประชุมควรมีสมาธิ ตั้งใจฟังผู้อื่น และแสดงความคิดเห็นเมื่อเกี่ยวข้องกับตน บางครั้งการประชุมจะมีการโต้เถียงและขัดแย้งกัน ผู้เข้าประชุมไม่ควรใช้อารมณ์พูดจากันด้วยเหตุผล เมื่อสิ้นสุดการประชุมไม่ควรนำเรื่องที่ประชุมไปพูดข้างนอก ควรพูดจาและหาข้อยุติในห้องประชุมให้เสร็จสิ้น

การชมการแสดงต่างๆ การเข้าชมการแสดงต่างๆควรมีระเบียบตั้งแต่การเข้าแถวซื้อบัตร และการเข้าชมการแสดงตามลำดับก่อนหลัง ไม่ควรยืนบังหรือเคลื่อนไหวให้รบกวนผู้อื่น ควบคุมการใช้เสียงไม่ให้รบกวนและสร้างความรำคาญให้แก่ผู้อื่น อีกทั้งรู้จักควบคุมอารมณ์รู้จักการแพ้ชนะ เพื่อป้องกันการมีเรื่องที่รุนแรง สำหรับการชมภาพยนตร์ก็ไม่ควรเล่าเรื่องหรือวิจารณ์เกี่ยวกับภาพยนตร์ ไม่ควรรับประทานขนมที่มีเสียงดังและส่งกลิ่นรบกวนผู้อื่น และที่สำคัญควรยืนตรงแสดงความเคารพเมื่อได้ยินเพลงสรรเสริญพระบารมี

งานมงคลและอวมงคล ในบรรดางานเลี้ยงทั้งหลายที่เรียกว่างานมงคลก็ได้แก่ งานวันเกิด งานบวช งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ งานฉลองโอกาสต่างๆ ส่วนงานอวมงคลก็มีเพียงงานเดียวคืองานศพ งานมงคลนั้นเป็นงานที่แสดงถึงความสุข เพราะฉะนั้นการแต่งกายจึงควรเลือกให้เหมาะสมเลือกชุดที่สดใสมีสีสัน หรือแต่งกายตามที่กำหนดไว้ในบัตรเชิญ เมื่อไปถึงงานก็ควรพบกับเจ้าภาพเพื่อสนทนาแสดงความยินดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานสมรสและงานฉลองอายุจากนั้นจึงไปร่วมวงสนทนากับแขกอื่นๆ สำหรับงานอวมงคลหรืองานศพนั้นเป็นงานแห่งความโศกเศร้า ผู้เป็นแขกต้องแต่งกายด้วยชุดสีขาวหรือดำ ไม่แต่งกายเปิดเผยจนเกินไป และพึงระลึกเสมอว่างานศพไม่ใช่งานชุมนุมศิษย์เก่าหรือพบปะสังสรรค์ดังนั้นการสนทนาจึงต้องมีความสำรวม

จบเนื้อหา